

ХАҢЫАТ
1931 СЫЛ АЛТЫННЫ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ОЛОХ

"ОЛОНХО ДОЙДУТА" АҢЫЛЫННА

Ааспыт нэдиэлэҥэ биһиги улуустар биир ытык кырдыас сиргэр-уотугар, дьон-сэргэ таптаан олохсуйар, ынах-сүөһү сөбүлээн тобурулар, кэрэ айылбалаах Кындал бөһүөлгэр "Олонхо дойдута" диэн культурнай-этнографическай комплекс үлэһэ киирдэ. Бу саха тылын уус-уран айымньытын мунутуур чыпчаала буолбут фольклор сүдү жанрыгар — олонхого анаммыт төрүт культураны, итэҕэл үйэтигин, ыңчатты норуот үгүс үгэстэрин, сиэрин-туомун биллэрэн иитиһэ, үөрэттигэр улахан суолталаах комплекс ССРС культураны туйгуна, СР народнай маастара, РФ Ху-

дожниктарын союһун чилиэнэ К.К. Колесов дьиз кэргэнниин тутан улуустаабы культура управлениетыгар туттарда. Комплекс олонхо үс дойдутун көрдөрөр түөрт объектан турар. Бастаан 9 м усталаах, 9 м туоралаах бэрт сиадарай оҥоһуулаах улахан саха балааныгар киирээбит. Балаан истинэлэрэ мындыр оһуорунан, дьэра-кээн уруһуйдарынан кэрэ-гэтиллибит. Ол курдук, кыһынны харана кыһа кырабас алаас сабатыгар турар кемүлөөк олох уота имик-симик сырдатар түннүктэрдээх кыра балаан, олонхоһу олоһор ороннор, күнүскү

кыһалары умнан оһох тула мустан олонхо истэ олоһор дьиз кэргэн кийини бухатын ураты эйгэс киллэрэллэр. Салгыы орто дойдуну көрдөрөр Айыы уратыгар ааһабыт. Ураһа эркиннэрэ бүтүннүү олонхо сюжетин арыһар уруһуйдарынан толору — бухатыр оһо төрөөһүнэ, айыы аймаһын уонна абааһы удыурун кирсээннэрэ, бухатыр күн дьонун кемүскүү охсуһууга аттаныйта. Киирээти кытта утары олонхо сүрүн дьүһүлгэнэ — Аал Луук Мас ойууламмыт. Бу уйгулаах олох символа буолбут, өбүгэлэрбит сүгүрүйбүт сүдү мастарыгар уйаланан олоһор Аан Алахчы Хо-тун, хара тыа иччитэ Баай Байанай, Хайа иччитэ, туруйалар, кыталыктар кестөллөр. Ураһа үөһэ өттүгэр тобус халлаанга олохтоох Айыылар ойууламмыттар. Салгыы синнигэс холлорон устун аллараа дойдуну көрдөрөр булууска киирээбит. Манна Айыы уонна Абааһы бухатырдарын-охсуһууларын түгэнэ кестөр. Ону сэргэ муу-ус оҥоһуктар бааллар. Ал-

лараа дойдуттан тахсан, Айыы бухатыра абааһы аймаһын кыайан-хотон дьизигэр-уотугар эргиллэн, орто дойдуга тосхойбут дьоллоох олоһу көрдөрөр, улахан ыһах ыһар бабаарынаа ааһабыт. Бабаарына ис өттүгэр саха иһитэ-хомуоһа толору тардыллыбыт, саха маанылаах бырааһынньыгын — ыһаабы көрдөрөр улахан панно ый-аммыт. "Олонхо дойдута" комплексы кэрийэн көрөр кэмэ кийи мындыр оҥоһуутун, кыраһабай, ис киирбэх кестүүтүн, бырайыага кизгин, баайын сөһөр. Дьиз кэргэн аба баһылыга, Ким Конфеевич маньык норуот төрүт культураны үйэтигинэ анаммыт комплексы тутан, кэ-нээскэ ычачка хаалларар туһунан өссө эрдэттэн санаабыта. Онтон 1995 сыллаахха өбүгэлэрин сирдэригэр Кындалга тахсан олохсуй-ан, баба санаатын олоххо киллэрээгэ быһаарыммыта. Бу сыл комплекс макета, бырайыага оҥоһуулан бэлэм буолбута. 1997 сыллаахтан Колесовтар аймах ту-

тууну сабалаабыттар. Ту-туу "үтүө дьыала" хам-сааһын иитиһэн барда. —Биһиги сүрдээх баай культураны нэһилиэстибэ-лээх, үгүс үтүө үгэстэрдээх норуолпут. Өбүгэлэрбит маньык тыйыс климаттаах сиргэ дьиз-уот туттан, оһо-уруу төрөтөн, сүөһү-ас иит-тэн омок быһытынан эсти-бэккэ олоһууларыгар бу улахан көмөнөн буолбута биллэр. "Олонхо дойдута" комплекс төрүттэригэр, кинилэр олоххо, кэрэсэ, сырдыкка дьулуһууларыгар сүгүрүйүү бэлиэтинэн буо-лар. Билигин курдук түһүлээх-тахсыылаах уус-тук олоххо ычач норуот төрүт үгэстэрин билэр, ону тутуһар эрэ буоллаһына си-эрдээх буолуоһа. Ол иһин бу комплекс ычачы иитиһэ туһалаах буолаарай диэн санааттан тутулуна, — диир Ким Конфеевич. Саха культурнай-этнос-графическай комплексы аһыы лицензия улуус баһылыга А.А. Шадрин, культура управлениетын на-чальнига М.Г. Сибирияков уонна хаһаайын К.К. Коле-сов быһаллар. Малааһын үөрүүтүн үлэстэ СР Куль-тураба уонна духовно-ска министерствотын тэрийэр үлэһэ отделын сэбиэдис-

сэйэ О.М. Харайбатова, "2000 үтүө дьыала" хам-сааһын ситэриилээх дирек-циятын директора И.В. Бо-карева, СР уустарын түмсүүтүн салайааччыта, "Симэх" галерея кылаабы-най художнига А.Н. Гого-лев, СГУ саха филология-тын уонна төрүт культу-рын факультетын фоль-клорга кафедратын сэбиэ-диссэйэ, "Олонхо" ассоциа-ция салайааччыта В.В. Илларионов, уо. д. а. кэлбиттэр. Комплекс олоххо кии-риитин бэлиэтир дьоро кыһа кыттылаахтара Ко-лесовтар аймахтарга ычач-ты иитиһэ улахан суолтала-ах үлэни, улууска культура сайдыытыгар кырата суох хардыыны оҥорбуттарыгар махтаннылар, үгүс үтүө тыл-лары анаатылар, "Олонхо дойдутун" салгыы туристиче-скай базага тийэ оҥороллоругар, кэргэтэллэ-ригэр, мэлдьи элбэх ыалды-ыттаах, кэрэхсээнчлээх дьиз буоларыгар баба сана-аларын эттилэр.

С.БОРИСОВА.

Хаартыска: ком-плексы аһыы дьоро кыһатын маадыта олонхоһу Г.В. Исаков.

УТҮӨ КӨМӨЛӨРҮН ИҢИИ МАХТАНАЛЛАР

Саха Республикатын Президентэ М. Е. Николаев 2001 сыл от ыйын 5 күнүгэ 179-РП дьаһалы-гар олобуран, Правительст-во биһиги улуустугар ха-лаан ууттутан эмсэһэлээбит Томпо улуутун Сайдыы бөһүөлгэр 5 дьизин тутта-рарга быһаарбыта. Ити соругу толорууга ба-лаан ыйын 3 күнүгэр Бо-луур нэһилиэгиттэн Павел Константинович Попов би-ригэйдирдээх 6 киһилээх биригээс сүүмэрдэнэн бар-быта. Тутааччылар Сайдыы бөһүөлгэр үс 8х8 метр из-нээх дьизэлэри сэрин уонна кыыл ветеринарыгар анаан болдьорор, үчүгэй хаачыс-ылаахтык тутан комис-сияга туттарбыттар. Об-ектар тутууларыгар улуус-таабы капиталнай тутуу у-пазвениетын инженерэ Петр Николаевич Дьячковский күгэй тэрээһини көрдөрдө. Соторутаабыта улуус баһылыгын аатыгар тутаач-чыларга махтанар ис хоһоонноох сурук кэллэ. Улуус дьаһалтатын аатыттан галаарылаах, үтүө суобас-

таах үлэлэрин иһин тутаач-чылар биригээдэлэригэр махталбытын биллэрэн ту-ран, суругу "Сага олох" хаһыакка бэчээттэтэбит: "Уважаемый Алексей Алексеевич! Бингинская сельская ад-министрация в лице главы Майорова Николая Захаро-вича от всего сердца благо-дарит Вас за оказанную нам помощь в период аварийно-восстановительных работ. В трудных условиях, но с большим желанием и вооду-шевлением работала брига-да строителей вашего улуса: бригадир Попов Павел Кон-стантинович, мастер брига-ды Кириллин Андрей Нико-лаевич, плотники Дьячковс-кий Николай Михайлович, Васильев Михаил Михайло-вич. Они построили в Бинги-ском улусе в с. Сайды три дома для наших ветеранов. Низкий им поклон за четкое, внимательное отношение к людям и заботу о них. Глава Бингинской сельской администрации Н. З. МАЙОРОВ".

КЫАЙЫ ОРОҕОЙУНЭН КӨТӨЛЛӨНӨН

Иһин энэр улуустар гимназияларын икки арды-ларыгар предметтэринэн олимпиада соторутаабыта Аммаба буолан ааста. Онно Амма, Майа, Томпо, Таатта, Чурапчы гимназиялара уонна Уус-Алдантан Мүрүтээби "Уолан" гимна-зия математикаба, физи-каба, нуучча тылыгар, омок тылыгар, информатикаба итиэнэ химияба билилэ-рин тургутустулар. Уопсай түмүккэ биһиги гимназис-тарбыт кыайылаабынан

К. М. Федорова 1945 сыллаахха Үөһэ Бүлүү улуутун Боотулуутугар күн сирин көрбүтэ. 1968 сылла-ахха Төһүлүтээн ОПУ-ну бүтэрэн ветеринар идэтин ыһаабыттан Чурапчы Мы-рылатыгар ветсанитарынан үлэһэ аанаммыта. Эдэр спе-циализыи деление управ-ляющаа Д. М. Соловьев үөрэ-көтө көрсөн олохтоо-

УЛУУСТААҢЫ ГИМНАЗИЯТТАН СОНУННАР

табыстылар.

МОСКВАБА БАРАН ҮӨРЭНЭН КЭЛЛИЛЭР

Эмиз бу күнүгэр Мос-к-ва куоракка Бауман ааты-нан Үрдүкү техническэй университет иһинэн үлэли-ир "Кэскилгэ хардыы" ко-ординационной сэбиэтэ тэ-рийбит "Эдэр академия-ларыгар" түөрт гимназист — Алеша Сивцев (9 тех. кыл.), Женя Карсанаев (11 тех. кыл.), Лена Филип-пова (9 тех. кыл.) уонна Аня Мохначевская (11 гум. кыл.)

баран уон хонукка үөрэнэ кэллилэр. Дойду бөдөн ученайдарын кытары ал-тыһан, ааһар лекцияларын истэн, ыһтар дьарыктары-гар сылдьан олоһорбут бэр-кэ астынан, эбиллэн кэлли-лэр. Кинилэри информати-ка учуутала М.И. Хоютанова салайан илдьэ сырытта.

ЗАЧЕТТАР, ЭКЗАМЕННАР...

Иитэр-үөрэтэр коллек-тив, төрөппүттэр уонна үөрэнээччилэр сөбүлэннэ-

ринэн бу үөрэх дьылыттан биһиэхэ, техническэй кол-леджтаахпыт быһыытынан, үөрэтин тийгэс чэппэринэн буолбакка, семестринэн ытыллар. Ол быһыыты-нан, күтүкү каникул бу-олбатаба, үөрэх тиргиччи барбыта. Билигин ах-сыһыны 17 күнүттэн экза-менационной сессия сабалаһа, сүрүн предмет-тэринэн зачеттар уонна эк-заменнар кэмнэрэ буолла.

Альбина ИУСТИНОВА.

Улууска ветеринарнай сулуусна 80 сылыгар

МЫРЫЛАБА ДЬОЛУН БУЛБУТА

бутун Ксения Михайловна билигин махтана ахтар. Дьэ, ити кэмтэн ыла ки-ни биһиги Мырылабыттан харыс да сирин халба-рийбаакка, үтүө суобастаах-тык үлэлээбитэ. Бастаан үлэлиригэр Д.А. Монас-тырев наставник буолан улахан көмөнү оҥорбута. Батыһыннара сылдьан бэйэ-этин опытын кэлсириэ. Ол кэмгэ бруцеллез, туберку-лез, паратуберкулез маас-сабайдык тахса турар ээ. Бй аайы хаан ылытыа, ви-таминнаһын, субаттарга тканевый перепараты биз-рини, сүөһүнү нүөмэрдээһин, суустары аттааһын барыта хампааньа курдук ытыл-лара, кытаанахтык ирдэнэ-

рз. Привес иһин үлэ күүскэ ытыллара, ый аайы 200-300 ыһары ыйанара, ол барыта ветеринарнай үлэтигэ суох буолбат ээ, онно сөп түбэһиннэрэн көрүү-истиин, эмтэһин ытыллара. Ити эпипэттээх үлэлэргэ түүннэ-ри-күннэри ыһырыларга тугу да аахсыбаха сүүрэн-кетөн кэлбитэ биһиги дьүөгэбит. Ветеринарнай үлэһэ барыта 26 сыл энкилэ суох үлэлээн 1992 сыллаах-ха бочуоттаах сыһыаланна тахсыбыта. Бүлүү кыһа кэлээт даһаны кыыс Амма кэрэ кестүүтүн, айылбатын, ыра-ас, сырдык уутун, уһун су-бурда хайаларын, таастаах кумах кытылын, иэрэ талах

тыатын биһирин-кэрэхсин көрбүтэ. Эдэр саас кэскилэ, олох дьоллоох тускула кэрэ айылбалынан алтыһан ки-ни дьылбатын түстэбиттэр. 1971 сыллаахха Николай Григорьевичтын ыал боу-лан олоһуутара номуо 30 сыл буола обуста, 4 оболо-охтор, 5 сизиннээхтэр. Күндү дьүөгэбитигэр чэ-гиз-чэбдик сылдыарыгар, оболорунан-сизиннэринэн тулаланан үүммүт үйэни бүтэри олоһоругар алгыһ-быт!

Александра ТИТОВА, Александра СОЛОВЬЕВА, Мария ДЬЯЧКОВСКАЯ, Аграфена КУЗЬМИНА, Елена МАКАРОВА, Мария БАТАРИНА.

НОРУОТ МЕДИЦИНАТЫГАР

АКАДЕМИК ААТЫН ЫЛЛА

Соторутаабыта биһиги редакцибастаах иһини биллэбит норуот эһитэ, биир дойдутаахтык Степан Федотов. Попов сириттэ. Кийи Духовный биир буолууга хамсаһын ассоциациятын (АДДЕ) 2 сибидиитилискайын көрдөрбө. Бастаан сибидиитилискайы "Учкий совет АДДЕ" присеннаат члену АДДЕ, члену Между-народного симпозиума "Неосферное развитие, духовность и здоровье" ПОПОВУ Степану Федото-вичу дьяк академика в области народной медицины за выдающиеся заслуги в духовном целитель-стве" дьяк сүгүлүбүт. Иккис сибидиитилискайы Степан Федотов аьтернативнай медицина уоба-лыгар убуһуулаах отиһитин иһин Сантой Георгий орденниин набаарадалаһыһын туху-луу. С. Ф. Попову бу үрдүк элэниетин уонна набаарадалаһыһын ээрдэлээн турэн, үлэтигэр ситиһинэн, уус олоһор дьолу-соругуу быһаарыт. А. СЛЕПЦОВ.

АХСЫННЫ 23 КҮНЭ — СР ПРЕЗИДЕНИН БЫЫБАРДЫР КҮН

ЧУРАПЧЫ УЛУУНУН БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫН БӨЛӨГҮН Ы Н Ы Р Ы Т А I

КҮНДҮ БИИР ДОЙДУЛААХТАРБЫТ!

Ахсынны 23 күнүгэр төрөөбүт республикабыт Аба баһылыгын — Президентин быыбарыгар кими Президентин талыбытыттан республика инники дыйлбата, уустук быһыыга-майгыга сарсынны сайдыытыт ханык талымга тахса-ра быһаччы тутулуктаабын элгитинэн-хаммытынан, өйбүтүнэн-санаабытынан толору өйдүүбүт.

Биһиги, Чурапчы элээннээтин уонна Одьулуун, Хоттово, Мугудай, Хатылы, Арыылаах, Кытаанах, Алабар, Болугур, Чакыр нэһиликтэрин быыбардааччылары бөлөҕө, элбэх нациялаах республикабыт норуотун инники кэскил эрэллээх, байылыат олохтоох, общественно бигэ тутулаах буолуугугар үтүө баа санаабытын этэн турар, төрөөбүт норуотун интэриэһин хайа баарар талымна, кимтэн да толлубакка дөлуурдаахтык туруорсарга толору бэлэмнээх, кини туһугар ис сүрэхтэн өйүнэн-санаатынан күннэтэ кыһаллар, салайар үлэҕэ эриллибит-мускулубут, ону олоххо кылларан толору дакаастабыт, республика хас биридди кинитэ, ыала сарсынны күнү эрэллээх буолуугугар бөҕө укулааты тэринэргигэр өйөбүт, күөс-көмө буоларга бэлэм, дин сахалыы сүрдээх-куттаах саха саарына

ТУМУСОВ Федот Семеновичи биир санаанан өйүүбүт.

Кадыустээх былаас уонна экономика кыабырыта, тыа хаһаайыстыбатын туруктаах оһоруу, доруобуйа харыстабыла уонна үөрэхтээһин салгыы тэтинээхтик сайдыылары, ыччат кизэн биллиэх-көрүлүлээх, олоххо туһалаах буолуутун хааччыйыа, ыал олоҕо чэгиэн буолуутун өйөөһүн — бу барыта Федот Семенович Президент буоллаһына кыйар, олоххо утумнаахтык киллэрэр, онно сөптөөх усул-буһуулары хааччыйар суолларынан буолаллар.

ЫТЫКТАБЫЛЛААХ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР!

Республика инники кэскилин санаан, сыта-тура толкуйдаан, саха норуота сомолочуохтаах, биир ыйыл кэккэ буолуохтаах дин санаанан салайтаран, бары биир киһи курдук ахсынны 23 күнүгэр куоластыктын саха норуотун чулуу уолугар — Федот Семенович Тумусовка бириэххит дин бигэ эрэллээхпит уонна барыгытын кини туһугар куоластыырга ынырабыт!

(Ыгырык мунууаха кытыбыт 148 киһинэн куоластааһын түмүгэр биир санаанан ылылына).

Ф. С. ТУМУСОВКА КУОЛАСТАА!

Саха буолан сандааран, киһи буолан килбээн олох оһорон, оҕо төрөтөн олохтоох омуктар буолан иитиллибит ийэ сирбит барба баайыттан чооруос тумсун саваны туһана оһор-булпут тохтуур буолла быһыылаах. Кэлэн иһэр Президент быыбарыгар кими таларбытыттан кини буолар дуу, киһи буолар дуу дыйлыбыт быһаччы тутулуктаах. Дьэ, ол иһин кылгас кэмкэ мүлчү-халчы туттаран Саха Республикатын Президент буолары онгон-мөнтөн кэлэн биһигини тыа дьонно дикэ сэнээн, кээнмийинэн туһанан, онно суоттанан элбэх миннигэс тылы этэн, атын кандидаттарга күлүгү түһэрэн бэйэлэрин туһаларыгар чакчыта суох сурахтары ыйтар кандидаттары сийдэлээн туоратан иһинэхтээхпит. Биһиги төрөөбүт республикабыт саргылаах сайдыытыгар сана суолу тэлэн, көмүс келүүнүн тоҕон этин-тиринин элээбит, тойон аймага дикэн толлубакка сыалын хорсундук этэр, эпит тылын тыалга ыспат, ыраабы анаарар, кэскиллээҕи кэспир кан-

дидаты таларбыт наада. Онук кандидатынан "Ыага — байылыат олоҕо, республика — саргылаах сайдыыны" дикэн үтүө этиилээх, төрөөбүт республикабыт сана үйэҕэ Российской Федерация саамай байылыат олохтоох сирин дикэ сайдар мунуугунан буоларыгар бигэ эрэллээх, республика социальной-экономической сайдыытын тутуах сорукутарын быһаарсыбыт, инвестиционной боллуруостарга республика Президентигэр М.Е. Николаевка сүбэһит эбээһинэһин толорбут, "САПИ" үп-промышленной корпорацияны салайан президентинэн айымнылаахтык үлэлиир, Саха Республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһит, Российской Федерация бо-чуоттаах тутуахчыта ааттары ылбыт Ф.С.Тумусов буолар.

Убаастабыллаах быыбардааччы! Ытык укулааты тутуһаларын, сүөлүлээхтэрин-астаахтарын иһин тыа дьонугар хамнас төлөнүүн, бюджеттан баанна эйиэхэ ахсаан аһыллан харчы биир-

дин ыалга, хас биридди киһиэхэ тиксэн баарар буоллаххына экономист быһыытынан кизэн биллиэх экономической наука докторугар Ф.С.Тумусовка куоластаа!

Бюджеттан анаар үп чиновниктары таарыйбакка, сүөлү ахсаанынан тыырыллан хаһаайыстыбаларга, ыалларга быһа тийэн тыа сирин дьонун олохторун илгэтэ иһи төгүл үрдээн хас биридди ыал, хас биридди киһи олоҕо чөл, байылыат буолуон баарар буоллаххына РФ Государственной Думытын экспиринэн үлэлиир Ф.С.Тумусовка куоластаа!

Киһи баай-талым олохтонун, сирэ-майгыта көнүөн, кута-сүрү бөҕөрүүн, санаата-оһооту тупсуон, коррупция, уоруу, хоромоһоһун куолаадаа-ра бөүлэниэн баарар буоллаххына Ил Түмэн депутатыгар, Саха Республикатын Президентигэр кандидат Ф.С.Тумусовка куоластаа! Сыйынан суоҕа.

Н.САРГЫДАЕВ,
Дирин.

(Материаллар СР Президентигэр кандидат Ф.С.Тумусов быыбардыр фондатыттан төлөнүлэр).

Улуус Мунууаһын президиума

7 №-дээх БЫНААРЫ

Чурапчы сэл.

СР ПРЕЗИДЕНИН БЫЫБАРЫГАР УЧААСТАКТАРДААҕЫ БЫЫБАРДЫР КОМИССИЯЛАР САСТААПТАРЫГАР УЛАРЫТЫЛАРЫ КИЛЛЭРЭР УОННА БИГЭРГЭТЭР ТУНУНАН

"Саха Республикатын Президентин быыбарын туһунан" Саха Республикатын Сокуонугар уонна нэһиликтэр дьаһалтала-рын баһылыктарын сайабылыанналарыгар олобуран, учаастактардаагы быыбардыр комиссиялар састааптарыгар ман-нык уларытылылары киллэрэргэ уонна би-гэргэтэргэ:

1. 685 №-дээх Куоһаһыаагы быыбардыр учаастак комиссиятын председатели солбуйааччынан комиссия чилиэнин Заболотцай Дьулустан Михайловичи, председатели солбуйааччы эбээһинэһит-тэн босхолоон турар секретарынан Око-нешникова Татьяна Николаевнаны аныыр-га, Никитина Мелания Моисеевнаны секрета-рь эбээһинэһиттэн босхолоон турар чилиэ-нинэн хаалларарга.

2. 671 №-дээх Төлөйдөөбү быыбарды-ыр учаастакка Куликина Мария Аркадь-евна оннугар Коркина Екатерина Дмитри-

Ахсынны ый 18 күнэ, 2001 с.

евнаны, Төлөйдөөбү Сынныалам киһини тех-үлэһитин, чилиэнинэн аныырга.

3. 673 №-дээх Урах-Күөртээҕи быы-бардыр учаастакка Седалищева Мариан-на Афанасьевна оннугар Капитонова Сар-гылана Егоровнаны, уһууаан итээччитин, секретарынан аныырга.

4. 678 №-дээх Урун Күөлээҕи быы-бардыр учаастакка Назарова Тамара Ми-хайловна оннугар Дмитриева Варвара Ни-колаевнаны, учаастактаагы балыыһа сэби-адиссэйин, чилиэнинэн аныырга.

5. 679 №-дээх Уорбастаагы быыбардыр учаастакка Григорьев Петр Николаевич оннугар Дьячковская Иван Дмитриевичи, "Лэҕиз" бааһынай хаһаайыстыба баһылыгын, чилиэнинэн аныырга.

6. 680 №-дээх Мэлдьэхситээҕи быы-бардыр учаастакка Посельская Констан-тин Афанасьевич оннугар Посельская Ин-нокентий Петровна, дьэ-уот, комму-нальнай хаһаайыстыба көчөгөрүн, чилиэ-нинэн, Посельская Екатерина Ильинича оннугар Посельская Константин Николае-вичи, быстах үлэтэ суоҕу, чилиэнинэн аны-ырга.

Улуус Мунууаһын председателэ

Соцстрах фондата

биһиги улууспутугар 1993
сыл балаһан ыйын 28
күнүттэн Президент М.Е.Ни-

колаевка быһаарынан үлэтин
сараалабыта.

Биһиги
биһиги фондабыт 3 үлэһит-
тээх — 2 болуусочунай уон-
на биһий сааһыттан реви-
зор көрүлэн үлэли оло-
робут.

Биһиги үлэбит биһ-
ылгыттан государственной
страховка ороскуотун уон-
на 2000 ыл тохсунуу 1
күнүттэн кирибит эбээһитэ-
лини үлэли сылдьан оһо-
лонон үлэлиир дьобуру
сүтэринин, профессиональ-
най ыарыһалартан страхо-
калааһыны контуруол-
лаһыттан уонна
үбүлээһинтэн турар. Быйыл
биһир кэлм нолуок кириби-
тинэн, биһиги үлэбитигэр
элбэх уларыһылар табыс-
тылар. Холобур, бириэмэ-
нэй тыа сирин дьахтара
оһолоноругар 170 күннээх
уолууска ылар эбит буол-
лаһына, быйылгыттан, Рос-
сия сокуонугар олобуран,
140 хонугу ылар, оттон бы-
лырын дьахтар оһотун
көрөн оһорор уолууска
2,5 сааһыгар дьэри
төлөнөрө, быйылгыттан 1,5
сааһыгар дьэри төлөнөр бу-
ола.

Больничнай илиис би-
лигин бюджет эрэ тэрилтэ-
лэригэр буолбакка, хаһаай-
ыстыбаһан да тэрилтэлэр-
гэ муус устар 1 күнүттэн
100% фонда счутуттан
төлөнөр. От ыйын 1
күнүттэн санаторнай путе-
каны нуорма иһигэр кири-
ринэн төлүүбүт. 2001 ылга
биһир үлэһиккэ 200 солк.
көрүлүбүтэ. Олаага, 21 хо-
нука дьэри биһир күннэ 350
солк. төлүүр буоллахтына,
отучна үлэһиттээх тэрил-
тэ ылга 1 үлэһитин босхо
сынныатар кыахтанна.

Биһиги фондабытыгар
билигин туругунан 426
страхователь учуокка ту-
рар, ол иһигэр 101 тэрилтэ,
207 бааһынай хаһаайысты-
бата, 118 чааһынай пред-
приниматель. Тэрилтэлэр
квартиранан, бааһынай
хаһаайыстыбалара уонна
предпринимателлэр ылга
биһирдэ биһиэхэ отчуот
түһэрлэр. Ол түмүгүнэн
көрдөххө, холобур, 2000
ылга барыта 10789 тыһ.
солк. государственной
страховка ороскуот
көрүлүбүт, ол улуус тэрил-
тэриктэн кириэхтээх хо-
луогу аһара барар буолан,
ыл устата 4706 тыһ. солк.
фондаттан эбин төлөөһүн
оһолуунна. Бу ороскуоту
биһирдилээн ыстатыйала-

Госстрах оройуоннаагы
инспекциятыгар мин 1976
ыл олунньуттан бастаан
бухгалтеринан, салгыи ин-
спекторынан, онтон 1982
ыл муус устар ыйтан 1992
ыллаахха дьэри Одьулу-
унга, кэлин Чурапчы элэ-
эннээтигэр страховый агент
быһыытынан сылдьыбы-
тым. Үлэлиир кэмэр үгүс
үтүө-дьоһун дьону кытары
алтыһан ааспыппыттан би-
линнэ дьэри махтана саны-
ыбын.

Оһолорго инспекция
начальнига Ф.И.Спиридо-
нов этэ, кэлин киһини И.Р.
Барашко солбуйан уһу-
нук салайбыта. Кылаабы-
най бухгалтеринан үрдүк
культурааах, дьирин биһи-

СОЦИАЛЬНЫЙ КОМУСКЭЛЛЭЭХ БУОЛУУ

рынан араарар буоллаха,
манньк: 3359 тыһ. солк.
больничнай илиис, ортоту-
нан улуус үрдүнэн хас биһир-
нан үлэһит ылга 6 үлэ
дир сүтэрибит. Бу
күнүн сүтэрибит. Бу
көрдөрүү республика орто
көрдөрүүтүттэн кыра эрэ-
ри, 1999 ылтан биһир
киһиэхэ тиксимиэ биллэр-
дик үрдээтэ. Хоттово, Бол-
тоно, Хадаар дьаһалтала
2000 ылга, улуустаагы ки-
ин балыыһа, Сылан, Хадаар
дьаһалтала 2001 ыл
түмүгүнэн биһир үлэһиккэ эл-
бэх үлэ күнүн сүтэрибит.
Оттон уһук нэһиликтэргэ—
Солорьева, Бахсыга,
Төлөйгө, Мэлдьэхситэ
ыары бу ылларга аһылаах.

2000 ылга 273 оҕо
төрөөһүнүгэр 583 тыһ. солк.
төлөөтүбүт, 2001 ыл тохс
ыйын түмүгүнэн 191 оҕо
457 тыһ. солк. 2001 ыл тох-
сунуу ыйтан бу пособие
2550 солк. тэҕинээр.
Улуус үрдүнэн 2000 ыл-
лаахха 420-чэ дьахтар
оһотун 2,5 сааһыгар дьэри
көрөн оһоруу уолууска-
гар оһорбут эбит буол-
лаһына, билигин 2001 ылга
1,5 сааһыгар дьэри 270-ча
дьахтар оһорор. Оһорго
быйыл 9 ый түмүгүнэн 542
тыһ. солк. пособие төлөннө.

Кэлин ылларга ылын
ахсын оһолорго Саха Дьыл-
лаагы бадаарак көрүлэн
кэллэ. Былырын биһирди-
тэ 75 солкуобайдаах 7709
бадаарагы уйуммулут.

Оҕо сынныанар лаабыр-
дарыгар биһиги фондабыт
сылын ахсын эмэ
үбүлээһини оһорор. Быйыл
640 тыһ. солк. төлөннө.

1998 ыл от ыйын 24
күннээҕи 125 №-дээх фе-
деральной сокуонунан 2000
ыл тохсунуу 1 күнүттэн
эбээһитэһинэй үлэли
сылдьан оһоллонууттан
уонна профессиональной
ыарыһалартан социальной
страховка кирибит. Нолу-
ок бырыһыана ылын аайы
ОКОНХ-нан көрөн уларыа
турар. 2001 ылга 0,2 %-тан
(бюджет тэрилтэлэрэ)
8,5%-ка дьэри хамсыыр. Бу
кирибит үп үлэли сылдьан
оһоллоон эбэтэр профес-
сиональнай ыарыыга
ыалдьан үлэлиир дьобурда-
рын сүтэрибиттэргэ ындаагы
пособие, үлэлиир
эбээһинэһин толоро сылдь-
ан өлбүт үлэһит интими-
на

фондата

бухгалтериялар биһир бириэмэ-
лээх бириэмэһи оһордо. Ол
курдук "Мелиоратор" ГУП
кылаабынай бухгалтериягар
Савина Мария Михайлов-
на, ЖЖХ управлениетын
бухгалтериягар Оконешни-
кова Александра Егоров-
на, С.А.Новгородов ааты-
нан орто оһуола бухгалте-
рыгар Софронова Татьяна
Николаевна, "Сахателе-
ком" ГП филиалын бухгал-
териягар Кондратьева Лидия
Николаевна.

Үлэһиттэр больничнай
илиискэ, пособие анаа-
һыныгар муһаарар боллуру-
остаргытын социальной
страховка фондатыгар улу-
ус дьаһалтатын дьэтин 5
кабинетыгар эбэтэр 42-190
телефонна билсэххитин
сөп.

Социальной страховка
фондата.

• Редакция почтатыттан

ӨРҮҮ ИСТИГНИК, ИЫРЭХТИК

илээх Б.С.Широких, ин-
спектордарынан М.Ф.Сле-
цов, Н.И.Сивцев, В.А.Око-
нешников үлэһитлэрэ.
Ити кэмкэ сага үлэлээн
эрэр эдэр бухгалтер А.Но-
ева билигин кылаабынай
бухгалтер була үүнэн си-
тиһинлээхтик үлэли оло-
рор. Үлэһит барыта былаа-
ны толорор иһин мөккүһэр-
бит, иннэ ынан, нэһили-
эһинэһи кытары үгүстүк би-
иргэ алтыһан, агитациялы-
ыр үлэни күүскэ ыһтан, үлэ-
бит бары көрүнүн уонна үп
хомууругар былааммытын

толорор буоларбыт. Бири-
гэдэлэринэн социалисти-
ческой куоталаһыыга кири-
сэрибит, коммунистической
субуотунуһуктарга, тэрил-
тэлэр уус-уран самоделя-
тельностьларын көрүү ком-
цертарыгар актыыбынай-
дык кыттарбыт.

Мань барытын биһи-
гин кырдыан оһорон олус
истигник-иһирэхтик саны-
ыбын.

Анастасия
УШНИЦКАЯ,
үлэ ветерана,
Чурапчы сэл.

ЧӨЛ ОЛОХ – БИЛИННИ КЭМ ИРДЭБИЛЭ

Хатыаг аналлаах таһаарыта

БҮТТҮҮН НЭЙЛИЭХ ҮРДҮК ҮӨРҮҮТЭ

Бийил күнүн Уус-Алдан улуун Наяах нэһилиэгэр "Чөл олох программатын XXI-с үйэсэ – киһи өйө-санаата, айылгы кытта дьуералдһиниэ" диэн аатынан республика таһымнаах сүбэ мунньах ыһыллан аастыта. Онно Саха Республикатын Правительствотын эппиэттээх үлэһитэрэ, улуустартан чөл олох сизирин тарбатыа тирэх нэһилиэк статуһун ылбыт сүүрбэ бис нэһилиэк баһылыктара, общественнай аригтэлэр салайааччылары уонна чөл олох пропагандистара кыттыынан ылбыттара.

Бийилгы ааһан эрэр 2001 сылга тирэх сизирин буолбут уон биер нэһилиэктер таһылыктарыгар чөл олох киинин статуһун үөһүлүүр субидиатэлиститбэлэри Правительство управлениетын начальнига З.В.Рожина үөрүүлээх быһыыга-майгыга туттарбыта. Билиги улуустан бу үрдүк чизскэ Хатылы нэһилиэгэ (олохтоох дьаһалта баһылыга У.Н.Атласова) тиксиптэ.

Хатылы нэһилиэгэ улууска биер бастаһынан өссө 1996 сыллаахтан чөл олох сизирин тарбатыа утумнаахтык үлэлиир. Ол курдук, энтузиаст Иван Иванович Харлампеев көбүлээһининэн "Ыллык" общество уонна ону сэргэ дьаһалта иһинэн "Сили" диэн социальнай педагогическай киин тэриллэнэр бары биергэ үлэлээбиттэрэ. Соторутаабыта Хатылыга тупсабайдык оноһуллубут Сынныалан киинигэр нэһилиэк чөл олоххо тирэх киин буолбут үөрүүтүн бэлэтиир дьоро киһэбэ нэһилиэк олохтоохторо үөрэ-көтө мулуннулар. Нэһилиэк дьаһалтатын баһылыга У.Н. Атласова бүтүүн нэһилиэгинэн ылсан ыһылтыт үлэлээ үтүө түмүктээх буолбутун туоһулуур документ урдүк трибунааттан бар дьонун иһигэр күөрэччи көтөбөн көрдөрөн туран

итиниик, истигиниик эбэрдэлээтэ, инники өттүгэр салгыы тэриллээхтээх үлэ сорууктарыгар тохтоон тыл эттэ. Чөл олох сизирин тарбатыа араас өрүттээх үлэни ыһыспыт бары тэрилтэлэргэ итинэн бастаһынан ылсан иилээбит-саһалаабыт "Ыллык" общество активистарыгар И.И.Харлампеева, В.Ф.Поповка, М.М.Ивановка, А.И.Константиновка у.д.а. истигиниик махтанна. Махтал сорууктары, өйдөбүнүк бэлэхтэри туттартаат. Дьылларын-уоттарын тупсабайдык туттан, олохтоохтук оностон олорор, тизгэнэрбиттэн ыһылар бордодуускуйаны дэлэтингэ холобур буолар ыаллар умнуллубатылар, киһилэр эмиз дохсун ытыс тыаһыгар доһууоллатан бэлэтэһинилэр.

Дьоро киһэни кизгэтэн түөлбэлэринэн обуруот аһын быысталаката тэрилиннэ, дэгиттэр хаһаайкалар сайын устата көрөн-хараһан обуруоттарыттан ылбыт эгэлгэ астарынан онорбут араас кэнсирбэлэрэ, этүүт астары хараһы манньыта остуоллары толору тардылыһылар. Сизирин ситэрэн лотерея оонньоон сүүйүүгэ кууллаах хортуолпуй, эмиз эт, тон балык туруорулуннулар. Уус-уран самодеятельность концерта буолла, хойукка диэри көр-нар көбүлүтэн тутулуна. Инажитин чөл олобу тутуһан бүтүн нэһилиэгинэн биергэ үлэлииргэ-хамсырга түмсүүлээх буоларга сорукутан тарбастылар.

Ити курдук Хатылы нэһилиэгин дьоро-сэргэтэ, общественноһа саага сылы көрсө чөл олох сизирин тарбатыа тирэх киин буолбуттарын үөрүүлээхтик бэлэтээтилэр, саага сорууктары туруорулуннулар.

"СО" корп.

АЙАН ДЬОНУН МАХТАЛЛАРЫН ЫЛЫАН ЫЛАР

Букатын кыратыгар ий-этэ суох хаалан, Уоһук киардас абатыгар иитиллэн атаар турбута, Сайын ахсын окко сылдыһан, үлэбэ-хамнаска кыра сааһыттан эриллэн улааллыта. Абата Адамов Егор Николаевич сытыары-сым-наас майгылааба, мөлдөн күлэ-үөрэ, көпсөн-ипсөн сылдыра, дьээбэни сааһаран баран күлэн мытыр-ыйан бытыга сэксэллэн турара бу баарга дылы. Наһаа нарын, үчүгэй куоластаах ырыаһыт эгэ.

Уоһук Советскай Армияда сулууспалаан баран комсомольскай путегаканан Енисей өрүгү быһыттаан Саяно-Шушенский ГЭС-и тутууга алта ий үлэлээбитэ. Ыһылтыт тутулан үлэбэ киһэр быраһынынныгар билиги уолбут космонавт Береговой олох чугастан илэ байэтин көрбүтүн астынан хэлсээччи. Дойдугар эриллэн кэлээт, Одьулууннаабы СРТУ-га үөрэнэ киһэр 1976 сыллаахха саас бүтэрэн суолпар идэтин ылбыта. Ончолорго совхозка

техника арыах буолан, тутта суолпар үлэтэ көстүбэ-тээбэ. Ус сый устата Эрилик Эристин аатынан совхозка төрөөбүт Чакырыгар сылгыһыттаабыта. 1980 сылтан үүт таһар массына уруулулар олорбута. 1984-1990 сылларга Чакыр отделениетыгар биригэдьири-нэн үлэлээбит А.С.Кирилина маньык кэспир.

Уоһук үлэтин сарсыарда 7 чаастан саһалыра, Сэмэн сайылыгыттан, Мараттан, Көдьөөлөттөн, Хара Хомуустаахтан күн аайы үстүүтэ кырынан үтүн таһара. Аны сүүрдүлүбүт үүт аннык Хоттуудаба киллэрэн ийрэй итээччилэргэ туттарара, күннэ үстэ мас-сыынатын дистернатын сууйара. Ус ыам быһыгар кыратык эрэ сынныанан ылар биризмэлээбэ. Ону таһынан суһал көмө массыынатын эбээһинэһин күнүс буоллун, түүн буоллун толорор. Мунурдаахтара ыалдыбыттары, олоһонор дьахталлары уустук таспыта, өрүһүбүтэ. Бэл диэтэр, өссө биердэ баабыскаһыт

буола сыспыттаах. Саага олоһонор ийэ Хайахсыт баһылыгыгар тийбэккэ ай-аннаан иһэн аара кабина иһигэр олоһоннот. Билэсэр арыаллаан иһэр буолан баабыскаһыт буолартан быһыланан турар. Иосиф Егорович чакы да дьонго-сэргэбэ ытыктатар, туруу үлэһит киһи, сылын чолчу өйдөбөлүтүт гынан баран, Эрилик Эристин аатынан биризмийэ лауреата буолуон буолбута.

1992 сыллаахха чакырдар саага аабуостаммылыт, ону нэһилиэк дьаһалта оһыттаах суолпар Иосиф Егоровичка итээбитэ. Онтон 1995 сыллаахха эргэ ПА3-672 автобуһу ылан өрөмүөннээн сүүрдэр. Өрөбүл, быраһыныннык күннэрин аахсыбаака гаражтан араһлат, автобуһун көрөр-истэр, үксүгэр түүннэри сылдыар. Олохтоохтору таһынан Хайахсыт, Хадаар, Хоптобо нэһилиэк-тарин айаһа хаайтарбыт-тарын таспыан үгүс дьон махталларын ылар.

Иосиф Егорович, Ва-

С. П. Макаров улуус дьонго-сэргэбэ туох-ханык иннинэ тустуук уонна тренер быһыытынан биллэр. Семен Чуралчы орто оскуолатыгар алтыс кылааска үөрэнэ сылдьан 1965-1966 сс. үөрэх дьылыгар Д.П. Коркин секциятыгар тустууга дьарыгын саһалаабыта. Ити иннинэ В.П.Захаровка теннис уонна баскетбол куруһуоктарыгар сылдыбыта. Тустуук быһыытынан бастаһы биллиниги ылыыта 1966 сыллаахха оройуон орто оскуолаларын икки ардыларыгар ыһыллыбыт Н. Барашков бириһин иһин күрэхтэһиһгэ бочуоттаах иккис миһтэни ылбытыгар буолбута. Онтон оройуон оһолорго спартакиада-тыгар калсабайга уонна көгүл тустууга бастаабыта. 1968 с. оһолорго Ленинград куорат чемпионатыгар 48 кг чемпионнаабыта. Дальнай Восток зонатыгар бастыһы иһин күрэхтэһиһгэ Благовещенскай куоратка кыттыһыны ылбыта. Ол кэтинтэн үөрэнээччилэргэ Россия көбүөрүгэр чемпион аалай лиантэтин кэлиһэ, республикаа эмиз бастаабыта.

1969 сыллаахха Д.П. Коркин икки үөрэнээччигэ урут ким да ылбатах кирби-итин ылбыттара. Америка Колорадо штатын Боулдер куоратыгар аан бастаан ыһыллар уолаттарга аан дойду чемпионатыгар 48 кг ыйааһыннаахтарга И.Федосеев кыһыл көмүс, 52 кг ыйааһыннаахтарга эн бо-руонса медаллары аһа-лан Чуралчы тустууга үрдүк кэрдиһкэ тахсытыгар олук уурбуккут. Эн орто көлүмэ тустууктарытын үксүлэрин кытары биер кэмиз эрчиллэ сылдыбы-тыт, бэйэһэ 1980-күс сыл-ларга диэри күрэхтэһиһгэ. Оттон тренер быһыытынан тустуу сайдытыгар быһач-

лентина Петровна холбос-пугатара үйэ анара буола ох-субут. Иккисэн бэртээхэй куоластаах ырыаһыттар, уус-уран самодеятельность көхтөөх кыттааччылары, Улахан оһолоро Гоша, Лида бэйэлэрэ билигин туспа ыаллар. Лена Бүлүүтээби педколледж студентката. Валентиннаах Валера оскуо-ла дьонно, интернат-оскуо-лаа үөрэнэллэр, көгүл тус-туунан дьарыктаналлар, ик-кисэн улуус чемпионнара. Иллээх ыал ийэтэ "Күннээ-нэ" уһууһун тутуах үлэһитэ, асчыт бастына, обуруоту-гар, теплицатыгар араас су-ол үүнээһини оһолдон өлгөм үүнүүнү хомуйар хаһаайка бастына. Киһизэ, биллэн турар, бүгүрү үлэһит кэргэнэ, кыраларыттан үлэ-ли үөрэммит уолаттара хөмө-тирэх буолаллар.

Чөл олоһу тутуһар, спорду, ырыаны-тойугу өрө тутар Адамовтар дьиз кэргэннэрэ – билиги нэһилиэк-пит биер сис ыаллара.

Николай Филиппов, Чакыр.

Хаартыскаа: чөл олохтоох иллээх дьиз кэргэн аба баһылыга И.Е.Адамов.

БИЛИННЭЭХ ТУСТУУК, ТРЕНЕР

чы кыттыыны ылаһын. Эн санааһар орто көлүмэ уон-на билигин тустууктар сүрүн уратылары туохха-ный? – диэн мин Семен Пет-ровичтан ыйытаһын.

– Тустуу уһаара-кэйэ-рэ биллибэт хамсааһын эй-гэтэ. Билигин тустуу барар тэтимэ түргэн. Ылаһына быдан күүстээх, ити тустар биризмэ кылааһынан бу-луон сеп. Ол иһин билигин албаһы албаһы оһоро са-таабаттар, ким албаһабыт ол хотторор.

Семен Петрович 1978 сыллаахха Минскийдээби физкультурнай институту бүтэрэн, үөрэммит кыһа-тыгар – Д.П.Коркин аатынан Чуралчытаағы интернат-ос-куолаага тренеринэн үлэлэ-битэ. Онтон 1985 сыллаах-тан Чуралчы орто оскуола-тыгар тустуу тренеринэн ананан күн бүгүнүгэр диэри үлэли сылдыар. Интернат-оскуолаага үлэлиир кэмизгэр ССРС спордун маастардара Е.Захаров, А.Уларов, А. Мартынов уонна кэлин международнай кылааста-

ах маастар буолбут А.Про-топов курдук эдэр, кэс-киллээх бөбөстөр, Чуралчы орто оскуолатыгар үлэлиир сылларыгар аан дойдуга уолаттарга үһүс миһтэлээх тустуук Стас Захаров, рес-публика призердара уонна чемпионнара буола үүмүт П.Карлов, Коля Захаров, Вана Ефимов, Вова Фле-гонтов, Рустам Данилов үүнэн тахсыбыттара.

– Ханьык баһарар киһи үлэһин эрэ мунурдаммат. Иллээх кэмизгэр тугуһан дьарыктанаргың сөбүлүүгүн?

– Иллэн кэм-митин дьиз кэргэ-нинэн бары биер-гэ атаарар үгэстээхпит. П.М. Решетников аатынан народнай театр премьераларын уонна ыһар араас культурнай дьаһалларын көтүппэллит, сайынгы кэмиз айылбаа сир астын тахсааччыбыт. Кэргэним Евдокия Афанасьевна Новгородова оһо музыкальнай оскуолатыгар фортепиано кылааһын учуутала, икки оһолоохтук. Кыһыспыт Майя улуустаағы баһыһаага ле-диатр-врач, уолбут Сеня улуустаағы гимназия онус кылааһыгар үөрэнэр.

ССРС спордун мааста-ра, республика, Дальнай Восток, Россия, ССРС уолаттарга чемпиона, аан дойду уолаттарга үһүс ми-һтэлээх тустууга, тренер С.П. Макаров эдэр ычакка чөл олох сизирин тутуһууга үтүө холобур буолар. Киһи бу күннэргэ олоһун ортоку омурбаһын – 50 сааһын ту-олла. Киһизэ үлэтигэр уонна тус олоһор си-тиниллэри, дьиз кэргэннэр дьолу-соргуну баһарабыт.

Платон КОРКИН, хатыаг общ. корп.

Хаартыскаа: С.П.Ма-каров.

АРЫГЫ

Арыгы адьарай	Ньымбаттас
Алдьатара	майгыһыныр,
алдьархай,	Ньырайы
Амтана хабархай,	ыччаттыр.
Алгыһа халбархай.	
	Аламабай
Арыгы адьарай	аймабым
Арахсыбат	Анкылыһар аска
аргыс,	Алыһын ыларда,
Абыһыр	Амтаһыйара
абааһы,	алыстаата.
Адабыһа	
атабаһытыр.	Айгыраата
	майгыбыт.
Арыгы адьарай	Аймаһыйда
Эрэй энэрдийр,	дууһабыт,
Эчэтэрэ элибир,	Амныраата
Экчэтэр	сүрэхпит,
көрүһүдүр.	Айманна
	олохтук.
Арыгы адьарай	
Ньылбаран	Иван
харахтыр,	МОНАСТЫРЕВ.

Баһаһын бэлэмнээтэ Р. СМЕРЯКОВА

Внимание! Внимание! Внимание!**Только 26 декабря****Культурный центр "Маарыкчаан"****приглашает на****Парад Дедов Морозов - 2002!**

К участию на улусном конкурсе приглашаются Деды Морозы наследов, с. Чурапча, а также все желающие.

Условия конкурса: 1. Визитка-поздравление. 2. Новогодняя игра со зрителями. 3. Реклама подарка. 4. Музыкально-танцевальный тур.

Жюри оценивается костюм, связь с аудиторией, артистичность.

Разрешается наличие вспомогательных героев (Снегурочка, Новый год и т.д.).

Взнос: 100 руб.

Награждение: Гран-при, I, II, III места.

Начало: 17 часов. Цена билета: взросл. - 30 руб., детск. - 20 руб.

**Распродажа
Новогодних подарков, сувениров**

**ОРГАНИЗАТОР
информационно-методический центр**

**Заявки принимаются по адресу: с. Чурапча,
ул. Константинова, 8. Тел.: 41-317.**

С 27 по 30 декабря Культурный центр "Маарыкчаан"**приглашает организации, предприятия****НА НОВОГОДНИЕ УТРЕННИКИ И ПРАЗДНИКИ!**

**Вас ждут Год верной Лошади и его друзья,
знаки Зодиака**

БИЛЛЭРИИ

Чурапчы сэлээнньэтин олохтоохторо оттуур сиргит олохтоогу кэлэн бу күнүргэ төлүүргүтүгэр. Эрдэ төлөөбүт свитаниябытын, дуогабаргытын илдьэ кэлэргит булгуччулаах. Икки сыл төлөөбөтөх дьонтон сиргит төттөрү ылыллар.

Мань тэнэ "Туймаада" ФАПК нөнүө 1999, 2000, 2001 сылларга табаарынай кредиткэ куурусса, сибиинньэ ылбыттар изскитин эмиз бу күнүргэ сулаллык төлүүргүтүгэр.

Чурапчы сэлээнньэтин дьаһалтата.

ДОРОГИЕ ПОКУПАТЕЛИ!

Поздравляем Вас с наступающим 2002 годом! Желаем всем удачи и счастья!

Приглашаем Вас посетить магазин "Бютер". У нас новое поступление товаров из городов Новосибирска, Хабаровска, Благовещенска и Подмоковья: мягкая мебель - 2 фасона, кухонные гарнитуры - расцветки разные, кресла для подростков, прихожки, холодильники разных марок, стиральные машины (Япония, Россия), видеокамеры, видеоминифоны, магнитофоны, музыкальные центры, комоды, тумбы под телевизор, обеденные зоны, журнальные и компьютерные столы с вышитой тумбой, Большой выбор светильников, электротоваров, люстр и новогодних украшений, игрушек для слон, гиринов, слон разных фасонов и многое другое.

К сведению организаций: собираем заказы на новогодние подарки.

Посетите наш магазин Вы не пожалеете о времени, проведенном с нами.

Наш адрес: с. Чурапча, ул. Октябрьная, 37, магазин "Бютер". Тел. 41-416.

**ПЕНСИОНЕРДАР
ИСТИИЛЭРИГЭР!**

2002 сыл тохсунньу 1 күнүттэн пенсияга уларыйылар кириллэринэн, үлээбэт пенсионердарга үлэ ыстааһын хаттаан аабы ылыллар.

Онон урукку өттүгэр ыстааска кирибэтэх уонна эбин үлээбэт сылларгытын аахтарарга докумуоннарытын (үлэ киникска, туху суруктар, бирикээстэр, о.д.а.) ахсынньы 28 күнүгэр диэри пенсионнай фонда управлениетыгар сайбылыаһынаах түһэрэргитигэр.

Нэһиликтэр пенсионердара бэйэбит тустаах пенсияны дыһыс тиэрдии специалистарыгар туттарабыт.

Пенсионнай фонда управлениета.

САҢА МАҒАҢЫН ЫҢЫРАР!

Ахсынньы ый 23 күнүгэр Чурапчы сэлээнньэтигэр "Катюша" дьин ааттаах САҢА МАҒАҢЫН аһыллар.

Манна атылланаллар: телевизор, аудио-видео, бытовой техникалар, фото-табаардар, электро-табаардар, музыкальней центрдар.

Улахан сыаналаах табаардарга Саҥа Дьыллаабы 2 % скидка оҥоһуллар.

Маҕаһын аһыллытыгар бастаах атылланаччыны бириис күүтэр.

Маҕаһын аадырыһа: Карл Маркс уул. 17 №-рэ ("Кэнчээри" маҕаһын аттыгар).

АТЫЛЫБЫТ

3 ыйдаах сибиинньэ өбөлөрүн.
Мань тэнэ улахан атыыр сибиинньэни уларсабыт.
Билсэр тел. 42-487.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Просим вернуть за вознаграждение утерянную 15 декабря шапку "Ярославна" (детская) в селе Чурапча в районе озера по дороге с Набережной до водоканки. Сообщить в рабочее время по телефону 41-308, дом. тел. 42-342.

Хаһыаты тэрийэччилэр: Саха Республикатын Правительствота, Улуус дьаһалтата, Редакция. Хаһыат сахалыы тылынан оҥуорунньука, чэппиэргэ, субютага тахсар.
Хаһыат индекса: 54907

"Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук.
Офсетнай бачаат. Сакаалыы №-рэ 149. Тираж 2007.
19.12.2001 с. бачаакиэ бэрилиннэ.

ӨРӨБҮЛ КҮНҮ КӨӨӨРҮҮ ТУҢУНАН

РФ Правительствотын 2001 сыл олунньу 2 күнүгэр 84 №-дээх уурааһар олобуран, таһаарылаахтык үлэлииргэ уонна сынньанарга табыгастаах усулуобуйалары хааччыйар сыалтан, бу дьыл ахсынньы 29 күнүгэр субютага өрөбүл күн ахсынньы 31 күнүгэр бэнидианьыкис көһөрүлүннэ.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Убаастабыллаах Тарас Егорович ТОЛСТОУ-ХОВ!

Эйигин 55 сааскын туолар үбүлүөгүнэн сүгүөхтээх бэйэбит сүгүрүөн, хоолдуктаах бэйэбит хонкуйан туран ис сүрэхпиттэн итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Сайаһас санаан саппабыран ылбатын, сылаас сыһыанын, сырдык дууһан куруук дьонно үтүөнү сабыастын.

Махтанабыт Эйигэ 55 сыл хаарын ууларан, олох араас кыһалаларыттан-ыарахаттарыттан санаабын түһэрбиккэ, куруук сөйдөм-сайаһас майыһы, кэлэр кэскилбит түһүгэр убаастаах болбонтоон, кыһамньыны иһин. Кэнчээри ыччаттар билигэ, үөрэхтэ тардыһыларыгар учуутал быһытынан сэмэй кылааккын кыһарбиккэр.

Билигин даҕаны сааһың төһөтүн санаабака, куруутун үөрэ-көтө, эдэр келүөнү үтүө субэбинэн холобур буола сылдьаргар, аламабай майгыһынан аймах-билэ, чугас дьонтун үөрдэ, субэли, көмөлөһө, кинилэр истинк сыһыаннарыгар, сылаас таппалларыгар бигэһэ, кырдьары-аалдары санаан да көрбөккө үһүнүк дьоллоостук олорорго.

Мугудайтан кэргэнин, өбөлөрүн, Дьокуускайтан өбөлөрүн, сиэннэрин, Чыаппараттан Сорокоуновтар, Чурапчытан Керемисовтар, Максимовтар, Мугудайтан Свищевтар, Терютиннар дьыс кэргэттэрэ.

Таппаллаах ыйытың Елена Николаевна, абабыттын Иван Петрович МАКАРОВТАРЫ, Чурапчы сэлээнньэтин олохтоохторун, 30 сыл иллээх-эйлээх ыал буолан биһигэ олорбут үбүлүөгүтүнэн итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Күндү дьоммутугар чэгиэн-чэбдик доруобуйаны баҕарабыт. Олоххут аргыстара ырыа-тойук, үөрүү-көтүү арахсыбатыннар, доҕотторугут-атастарыт үксүү турдуннар, отут сыл устата "Дьаһун-мааны ыал" дьин ааттаһыт ааккыт эчирин турдун.

Дьокуускайтан Анастасия, Алексей, Таноша Антоновтар, Чурапчытан Күннэй, Николай, Вика, Арчин Макаровтар.

Күндү Елена Николаевна, Иван Петрович МАКАРОВТАРЫ ыал буолан, буруо таһааран биһигэ олорбут 30 сылгытынан итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Эйигэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, өбөлөргүт, сиэннэргит үөрүүлэрин үлээтэ, арчылы-араначчылы сылдьаргытыгар баҕарабыт.

Прасковья, Михаил Макаровтар, Анна, Афанасий Аммосовтар, Маргарита, Петр Андреевичтар, Прасковья, Владимир Ивановичтар, Мария Свищева, Валентина, Григорий Макаровтар.

Күндү эдьийбитин, балтыбытын, Дирин орто оскуолатын учууталын ПЕСТЕРЕВА Варвара Егоровнаны үй аһардаах үбүлүөгүнэн истинник эбэрдэлиибит!

Кытаанах доруобуйаны, үлээр үрдүк ситиһилэри, дьолу-соргуну баҕарабыт.

Эдьийин Татьяна Степанова, Хадаартан Титовтар.

Таппаллаах кэргэммин, абабытын, эйэбин, Кытаанах нэһилиэгин олохторун БАРАШКОВ Петр Дмитриевичи 50 сааскын туолуккунан ис сүрэхпиттэн эбэрдэлиибит!

Күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, күн сиригэр баар бары үчүгэйи, кэрэни, сырдыгы, үлээр ситиһилини, үһүн дьоллоох ологу баҕарабыт.

Кэргэнин, кыргыттарын, уолун, күтүөтүн, сиэнин.

Редактор ПОПОВ Г.
ААДЫРЫСЫТ: 678670, Чурапча сэл.
Карл Маркс уул. 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор - 41-332, отделе - 41-265.
E-mail: sangaoloh@churapskharu

Автор суругар этиэлэр саһа редакция позициятыгар мэлдьи сөн түбөһөр буолбатах. Сурукка ыйылар чакчылар кырдыктаахтарыгар эппиктиһэни автор тус байыта сүгөр.